

សៀវភៅដានីយ៍លែ - លខេ បី

និមិត្តតន្ត្រីដេង

Jeff Pippenger

2023-11-25

ឥឡូវនេះ យើងកំពុងពិនិត្យអំពី «បុរាណវិទ្យា» នៃលើកទី២ ជំពូក ២៦ នៅក្នុងព្រះគម្ពីរដានីយ៍លែ។ វាគួរឱ្យមានការកត់សម្គាល់ចំពោះអស់អ្នកដែលបានជួបនឹងសិទ្ធិក្នុងការបកប្រែបន្តបន្ទាប់នូវសៀវភៅដានីយ៍លែសម្រាប់អស់អ្នកដែលមានបំណងចង់យល់ពី យើងនឹងចាប់ផ្តើមនូវដានីយ៍លែ ជំពូក ៨ ខទី ១៣។

បន្ទាប់មក ខ្ញុំបានឮបរិសុទ្ធមុនាក់កំពុងនិយាយ ហើយបរិសុទ្ធមុនាក់ទៀតបានសួរបរិសុទ្ធជាក់លាក់នោះដល់កំពុងនិយាយថា៖ «ការនិមិត្តតន្ត្រីអំពីយុទ្ធប្រដាល់ប្រដាល់ និងការរំលងដល់នូវឱកាសសេចក្តីសង្ឃឹមស្រឡាញ់ មានរយៈពេលប៉ុន្មាន ដោយឡែកទាំងបរិសុទ្ធនិងពួកពលករគួរឱ្យមានជំនួយលើកលែង?» ដានីយ៍លែ 8:13

ខន៖ចាប់ផ្តើមដោយពាក្យ «បន្ទាប់មក» ហើយកំពុងបញ្ជាក់ពីភាពខុសគ្នាមួយរវាងនិមិត្តតន្ត្រីប្រវត្តិសាស្ត្រព្យាយាមរណ៍ ដល់ដានីយ៍លែទើបតែបានឃើញនៅក្នុងខ្លួនបុរាណវិទ្យា ខទីមួយ និងខទីពីរនៃជំពូកនេះ បញ្ជាក់អំពីឆន្ទៈដែលដានីយ៍លែបានទទួលនិមិត្តតន្ត្រីនោះ ហើយក៏បញ្ជាក់ផងដែរថា គាត់បានទទួលនិមិត្តតន្ត្រីនោះនៅក្នុងបរិបទនៃអ្វីៗ។ ចាប់ពីខទីបីដល់ខទីដប់ពីរ គាត់ «យល់» និមិត្តតន្ត្រីប្រវត្តិសាស្ត្រព្យាយាមរណ៍។ «បន្ទាប់មក» គាត់ «ឮ» ការសន្ទនានៅស្ថានសួគ៌មួយ ដែលមានសំឡេង និងចម្លើយ។ នៅក្នុងខទីដប់បួន គាត់ចាប់ផ្តើមសួរដោយស្មោះត្រង់ថា និមិត្តតន្ត្រីប្រវត្តិសាស្ត្រព្យាយាមរណ៍ដែលគាត់ទើបតែបាន «យល់» នោះ តំណាងឱ្យអ្វី? វាជាការចាំបាច់យ៉ាងខ្លាំងក្នុងការទទួលស្គាល់ភាពខុសគ្នា រវាងនិមិត្តតន្ត្រីដែលដានីយ៍លែបាន «យល់» នៅក្នុងខទីបីរហូតដល់ខទីដប់ពីរ និងការសន្ទនានៅស្ថានសួគ៌ ដែលគាត់បាន «ឮ» ពីព្រោះវាជានិមិត្តតន្ត្រីផ្សេងគ្នា។

ប៉ុន្តែ ក្នុងការបកប្រែអ្នករាល់គ្នាមានពរ ដុបិតវាមើលយើង;
ហើយគួរចៀករបស់អ្នករាល់គ្នាមានពរដែរ ដុបិតវាឮ។ ម៉ាថាយ 13:16។

សំណួរនៅក្នុងខទីដប់បីគឺ «ការនិមិត្តតន្ត្រីមានរយៈពេលដល់ណា» ហើយពាក្យដែលបានបកប្រែថា «ការនិមិត្តតន្ត្រី» នោះ គឺជាពាក្យភាសាប្រើប្រាស់ដូចជាពាក្យដែលបានបកប្រែថា «ការនិមិត្តតន្ត្រី» នៅក្នុងខទីដប់បួនមួយ។

ហើយខ្ញុំបានឮសំឡេងមនុស្សមុនាក់នោះចង្អុលចង្អោលនូវអ្វីៗ ដែលបានហៅឡើង ហើយនិយាយថា កាប្រែចៀលអើយ ចូរផ្តល់ឱ្យបុរសនេះយល់អំពីនិមិត្តតន្ត្រីនោះ។ ដានីយ៍លែ 8:16។

តាមរយៈការបកប្រែពាក្យហៅប្រើពាក្យខុសគ្នា ទៅជាពាក្យអង់គ្លេសតែមួយថា “vision” នោះ “បុរាណវិទ្យា” ក្នុង លើកទី២ ជំពូក ២៦ បានក្លាយជា «លាក់កំបាំងនៅក្នុងអំឡុងពេលយើងចុះហាង»។ អ្នកសិក្សាព្រះគម្ពីរ

ដល់ពេញចិត្តគតិមិត្តអានឆ្ងល់កាត់លើផ្ទះខាងលើ
នឹងចាត់ទុកពាក្យហាប្រើខុសគ្នាទាំងពីរនេះថាជាពាក្យតម្លៃ
ប៉ុន្តែក្នុងការបកប្រែនេះដោយបុរាណសាស្ត្រនិងគ្រូបង្ហាត់បង្រៀនខ្មែរ
ប៉ុន្តែក្នុងការបកប្រែនេះដោយបុរាណសាស្ត្រនិងគ្រូបង្ហាត់បង្រៀនខ្មែរ

«ការរំលងមើលតម្លៃខាងលើ នឹងមានបុរាណសាស្ត្រនិងគ្រូបង្ហាត់បង្រៀនខ្មែរ
គួរការពារសិទ្ធិបំបែកអង្គភាពដោយចិត្តគិតពិចារណា
និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវស្រាវជ្រាវអស់ពីចិត្ត ដល់តាំងពីនិងនិយាយហត់ ដើម្បីប្រយោជន៍អំពីវា។
នៃក្នុងក្រុមបុរាណសាស្ត្រ មានសេចក្តីពិតជាច្រើន
ដល់បុរាណសាស្ត្រដែលមានតម្លៃ លាក់កំបាំងនៃក្រុមបុរាណសាស្ត្រ។ ដោយដឹកនាំ
ដូចមនុស្សសាស្ត្រនិងបុរាណសាស្ត្រ
នោះទុរពុយសម្បត្តិដែលលាក់កំបាំងនឹងគួរឲ្យមានការយល់ឃើញ។ ចូរបុរាណសាស្ត្រ
ភស្តុតាងនៃសេចក្តីពិត សូមក្នុងក្រុមបុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ។ បុរាណសាស្ត្រ
គឺជាគន្លឹះសម្រាប់ប្រើប្រាស់បុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ។ អត្ថបទនេះសម្រាប់ប្រើ
និងលាក់កំបាំង គួរឲ្យមានប្រើប្រាស់បុរាណសាស្ត្រដោយពុទ្ធិញ្ញាណបរិសុទ្ធនៃព្រះ
ដោយផ្ទាល់ខ្លួនព្រះបុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រដល់ការយល់ដឹងរបស់យើង៖
«ការចូលមកនៃព្រះបុរាណសាស្ត្ររបស់ខ្មែរ ផ្ទុកព័ន្ធនៃ
វាផ្ទុកព័ន្ធនៃយល់ដឹងដល់មនុស្សសាស្ត្រ»។ Fundamental of Christian Education, 390.»

យើងគួរឲ្យមានចម្លើយដឹងថា «រាល់ការពិតទាំងអស់សុទ្ធជាមោទន៍នាក់ទំនងរបស់វា»
នៃក្នុងក្រុមបុរាណសាស្ត្ររបស់ព្រះ
ហើយបុរាណសាស្ត្រយើងផ្ទុកនូវសេចក្តីពិតអំពីចំណេះការពិតដែលថា
មានពាក្យភាសាព្រះវិញ្ញាណសម្បត្តិខ្មែរ។ ដល់គួរឲ្យមានបកប្រែថា «និមិត្ត»
នៃក្នុងក្រុមបុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ នោះយើងគួរឲ្យមានចម្លើយខ្មែរគួរឲ្យមានការនាំយកភាពខុសគ្នារបស់លោកខ្មែរ
សម្រាប់លើកលែងយើងផ្ទុកនូវ។ សុភាសិតចាស់មួយពោលថា
«គ្មានអ្នកណាខ្មែរជាងអ្នកខ្មែរទាំងឡាយដែលមិនព្រមមើលឃើញនោះឡើយ»។

ព្រះគម្ពីរមានគ្រប់គោលការណ៍ទាំងអស់ដែលមនុស្សគួរការដើម្បីប្រយោជន៍
ដើម្បីឲ្យមានសម្រាប់សម្រាប់ជីវិតនេះ ឬសម្រាប់ជីវិតដែលនឹងមក។
ហើយគោលការណ៍ទាំងនេះ អាចគួរឲ្យមានយល់ដឹងដោយមនុស្សទាំងអស់។
គ្មាននរណាម្នាក់ដែលមានវិញ្ញាណសម្បត្តិសម្រាប់សុភាសិតមួយនៃសេចក្តីបង្កើនរបស់វា
អាចអានតម្លៃបុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រ
ដោយមិនទទួលបានពីវាគ្រប់គ្រាន់នៃខ្មែរដែលមានបុរាណសាស្ត្រនោះឡើយ។ ប៉ុន្តែ
សេចក្តីបង្កើននៃមនុស្សមួយប៉ុន្មាននៃព្រះគម្ពីរ
មិនអាចទទួលបានដោយការសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយមុខងារ
ឬដោយការសិក្សាស្រាវជ្រាវដោយឡែកពីគ្នានោះទេ។ បុរាណសាស្ត្រដែលសេចក្តីពិតរបស់វា
មិនគួរឲ្យមានប្រើប្រាស់ក្នុងក្រុមបុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រដែលអ្នកអាចប្រើប្រាស់បុរាណសាស្ត្រ
អាចយល់ឃើញបាននោះឡើយ។ ទុរពុយសម្បត្តិជាច្រើនរបស់វា
សូមក្នុងក្រុមបុរាណសាស្ត្របុរាណសាស្ត្រយ៉ាងឆ្ងាយ
ហើយអាចទទួលបានតាមការស្រាវជ្រាវយ៉ាងខ្ពស់សាហា
និងដោយកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងជាបន្តបន្ទាប់ប៉ុណ្ណោះ។
សេចក្តីពិតទាំងឡាយដែលគ្រូបង្ហាត់បង្រៀនជាអង្គមួយធំ គួរឲ្យមានការស្រាវជ្រាវ
និងប្រមូលផ្តុំឡើង «គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន គ្រូបង្ហាត់បង្រៀន»។ អសោយ 28:10។

«នៃពេលដែលគួរឲ្យមានការយល់អំពីវា
និងប្រមូលផ្តុំជាមួយគ្នាយ៉ាងដូចនេះ នោះវានឹងគួរឲ្យមានឃើញថា

សមសួរបគុណទៅវិញទៅមកយ៉ាងពញ្ចេលញ្ចេ។
ដំណឹងល្អអន្លើមួយៗជាការបំពេញបន្ទូលដល់ដំណឹងល្អអន្លើមួយៗទៀត
ទំនាយនីមួយៗជាការពន្យល់នៃទំនាយមួយផ្សេងទៀត
សេចក្តីពិតនីមួយៗជាការអភិវឌ្ឍន៍នៃសេចក្តីពិតមួយផ្សេងទៀត។
គំរូនីមិត្តភាពបន្តបែបសាសនាបុរាណធម៌វិញច្បាស់ដោយដំណឹងល្អអ។
គោលការណ៍គ្រប់យ៉ាងនៃកូនៗព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះមានទឹកនុល្លៃរបស់វា
ហេតុការណ៍គ្រប់យ៉ាងមានសារៈសំខាន់របស់វា។ ហើយរចនាសម្ព័ន្ធទាំងមូល
ដោយទាំងគម្រោង និងការអនុវត្ត
បង្ហាញទីបន្ទាប់អំពីព្រះអង្គគឺជាអ្នកនិពន្ធជរបស់វា។ រចនាសម្ព័ន្ធជបបែបនេះ
គុណចិត្តណាមួយក្រៅពីព្រះបញ្ញញ្ញាណរបស់ព្រះអង្គអនុវត្ត អាចគិតយឺតៗ
ឬបង្កកចិត្តឡើងវិញបានឡើយ»។ Education, 123.

ពាក្យ «នីមិត្ត» លេចឡើងដបដងនៃកូនៗដានីយ៍លែ ជំពូក ៨
ប៉ុន្តែដបដងនេះរួមមានពាក្យហាប៊ើរពីរផ្សេងគ្នា
ហើយអត្ថន័យរបស់ពាក្យទាំងពីរនេះក៏មិនដូចគ្នាដែរ។
បុរសនិបត្តិករមានន័យដូចគ្នា ដានីយ៍លែនឹងបុរសនិបត្តិករពាក្យមួយប៉ុណ្ណោះ
កូនៗចំណេះការលេចឡើងទាំងដបដងនេះ។ ដានីយ៍លែមានសរសេរពាក្យពីរ
ពីព្រោះពាក្យទាំងពីរនេះនីមួយៗមានអត្ថន័យជាក់លាក់របស់ខ្លួន
ហើយពាក្យមួយតំណាងឲ្យនីមិត្តដល់ដានីយ៍លែ «ឋានយឺតៗ»
ខណៈដល់ពាក្យមួយទៀតតំណាងឲ្យនីមិត្តដល់គាត់ «ឋាន»។ នៅខាងដបបី
ពាក្យដល់គ្រូបកប្រែថា «នីមិត្ត» គឺ châzôn ហើយវាមានន័យថា «ទិដ្ឋភាពមួយ» ឬ
«នីមិត្តមួយ» «សុបិនមួយ» ឬ «សេចក្តីប្រកាសមួយ»។ ខ្ញុំហៅវាថា
«នីមិត្តនៃប្រវត្តិសាស្ត្រព្រះយាករណ៍» ដោយផ្អែកលើនិយមន័យរបស់វា
និងលើរបៀបដល់ដានីយ៍លែបុរសនិបត្តិករ។

នៃកូនៗខាងមុខ នៃដានីយ៍លែជំពូក៨ ដានីយ៍លែមានបុរសសន្និដ្ឋានថា
«នីមិត្តមួយមានលេខដល់ខ្ញុំ» ហើយនៃកូនៗខាងមុខ លោកមានបញ្ជាក់ពីរដងថា
លោក «ឋានយឺតៗនៃកូនៗនីមិត្តមួយ»។ បន្ទាប់មក នៃកូនៗខាងមុខ
សំណួរមួយគ្រូបកប្រែថា «នីមិត្តនេះនឹងមានរយៈពេលដល់កាលណា»។
ការប្រើទាំងអស់នេះគឺជាពាក្យហាប៊ើរ «châzôn»។ បន្ទាប់មក នៃកូនៗខាងមុខ
យើងមកដល់ពេលវេលាដល់បុរសនិបត្តិករជាសំខាន់បំផុត
ដល់ដានីយ៍លែឋានយឺតៗដល់នោះ ព្រោះលោកមានបុរសសន្និដ្ឋានថា
«កាលខ្ញុំ...» «ឋានយឺតៗនីមិត្តនោះ ហើយមានសុវត្ថិភាពរបស់វា»។
គ្រូបកប្រែដានីយ៍លែឋានយឺតៗនីមិត្ត châzôn លោកចង់យល់ថាវាមានន័យដូចម្តេច។
នេះជាការពិតមួយដល់មានសារៈសំខាន់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការលាក់បាំង «បុរសពីរដង»
នៃលើនីយ៍លែជំពូក២៦ នៃកូនៗជំពូកនេះ។

ទ្រង់ក៏ប្រើពាក្យ châzôn នៃកូនៗខាងមុខបុរសនិបត្តិករ និងខាងមុខបុរសមួយផងដែរ។ ពាក្យ
«នីមិត្ត» បង្ហាញឡើងដបដងនៃកូនៗដានីយ៍លែ ជំពូក ៨ ហើយពាក្យ châzôn
តំណាងឲ្យបុរសពីរនៃកំណើតទាំងនោះ។
ដានីយ៍លែប្រើពាក្យហាប៊ើរមួយទៀតដល់គ្រូបកប្រែថា «នីមិត្ត» ចំនួនបួនដង។
ពាក្យហាប៊ើរមួយទៀតនោះគឺ mar'eh ហើយវាមានន័យថា «រូបរាង»។

នៅក្នុងខេត្តមុកប៉ៃលិន ពាក្យហឿងទាំងពីរដែលត្រូវបានបកប្រែថា «និមិត្ត»
ស្ថិតនៅក្នុងខេត្តនោះ៖

ហើយខនេះក្រុនសោតសំខាន់មួយក្នុងចំណោមក្រុនសោតមួយ
សម្រាប់បើកសចក្រពិភពអំពីទីបន្ទាល់របស់ដានីយ៍លែស៊ីពី «បុរាណវិទ្យា»។

ហើយនិមិត្តអំពីលុដាច និងព្រឹក ដល់ហានបុរាណនោះ ជាការពិត ដូច្នេះ
ចូរបិទឃាំងនិមិត្តនោះចុះ ដុំបិកានឹងសម្រាប់ថ្មដៃច្បាស់នោះ។ ដានីយ៍លែ ៨:២៦។

នោះក្នុងខនីមួយៗ «និមិត្តអំពីលុដាច និងព្រឹក» គឺជានិមិត្ត mar'eh
ដល់មានន័យថា «រូបរាង» ប៉ុន្តែនិមិត្តដល់គ្រូ «បិទទុក» នោះ គឺជានិមិត្ត châzôn
នៃបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រទំនាយ។ យូលា «លុដាច និងព្រឹក» នេះហើយ ដល់ព្រឹកដាច់
និងកំណត់អត្តសញ្ញាណភាពខុសគ្នារវាងនិមិត្តទាំងពីរ។ វាផ្ទុយនឹងដូចនោះដោយមានគំនូរ
ប្រៀបធៀបមួយទៀតអំពីកត្តាមនុស្សក្នុងការបង្កើតព្រះគម្ពីរ។
កត្តាមនុស្សនោះ រួមមានទាំងពួកហោរាដល់ហានកត់ត្រាពាក្យនៃព្រះគម្ពីរ
ហើយក៏រួមមានអ្នកទាំងឡាយដល់ហានបកប្រែព្រះគម្ពីរផងដែរ។ ព្រះគម្ពីរ
ដូចជាព្រះគ្រីស្ទ តំណាងឲ្យការរួមបញ្ចូលគ្នានៃភាពជាព្រះ និងភាពជាមនុស្ស។
ភាពជាមនុស្សនោះហានបន្តចុះមកតាមបុរាណវិទ្យាសាស្ត្រ
ចាប់ពីអាដាមបន្ទាប់ពីគាត់បានផ្ទុយហោរ រហូតដល់អ្នកទាំងឡាយដល់ហានកត់ត្រា
និងបកប្រែព្រះគម្ពីរ។ ព្រះគ្រីស្ទ និងព្រះគម្ពីរ ទាំងពីរជាព្រះបន្ទូលនៃព្រះ
ហើយព្រះបន្ទូលនៃព្រះគ្រីស្ទ ពីព្រោះភាពជាព្រះក្នុងការរួមបញ្ចូលគ្នានោះ
តែងតែរាប់គ្នាដល់លើកម្រិតកំណត់ណាមួយដល់មាននោះក្នុងសាច់ឈាម។

ប៉ូល ជាហោរាមួយរបស់ព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ ដល់គ្រូហានហៅឲ្យផ្ទុយជាសាវ័ក
ហើយគ្រូហានព្រឹកចេញសម្រាប់ដំណឹងល្អរបស់ព្រះ (ដល់ព្រះហានសន្យាទុកជាមុន
តាមរយៈពួកហោរារបស់ទ្រង់ ក្នុងព្រះគម្ពីរប្រសូទ្ធច) ស្ថិតិអំពីព្រះរាជបុត្រារបស់ទ្រង់
គឺព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ ជាព្រះអម្ចាស់នៃយើង ដល់ខាងសាច់ឈាម
ទ្រង់ហានប្រសូតមកពីពូជពងសររបស់ដាវីឌ។ រ៉ូម 1:1-3។

យូលា «លុដាច និង ព្រឹក» គ្រូហានរកឃើញជាញឹកញាប់នោះក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ
ហើយវាតែងតែត្រូវហានបកប្រែថា «លុដាច និង ព្រឹក»
ដូចដល់មាននោះក្នុងខនីមួយៗ ហើយដូចដល់គ្រូហានបកប្រែជាញឹកញាប់ណាស់ក្នុង
ងរឿងរ៉ាវនៃការបង្កើតនោះក្នុងលោកុបបត្តិ
ដល់ហានថ្មលើមុតដល់ហើយមុតទៀតថា «ហើយលុដាច និង ព្រឹក ហានជា...»។ ជាការពិត
ហើយគ្រប់ការពិតទាំងអស់សុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់របស់វា
(ហើយការពិតនេះជាការចាំបាច់សម្រាប់ការយល់) ទឹកនុលតែងតែផ្ទុយគ្នាទៅក្នុងព្រះគម្ពីរ
ដល់យូលា «លុដាច និង ព្រឹក» មិនត្រូវហានបកប្រែថា «លុដាច និង ព្រឹក»
(ដូចដល់មាននោះក្នុងខនីមួយៗ) គឺនោះក្នុងដានីយ៍លែ ជំពូក ៨ ខនីមួយៗបួន។
នោះទីនោះ ហើយនោះទីនោះតែងតែផ្ទុយគ្នាក្នុងព្រះបន្ទូលរបស់ព្រះ យូលា «លុដាច និង
ព្រឹក» គ្រូហានបកប្រែថា «ថ្មលើ» ប៉ុណ្ណោះ។

ហើយគាត់ហាននិយាយមកខ្សោយ រហូតដល់ព្រះពាន់បីរយថ្ងៃ;
បន្ទាប់មកទីប្រសូទ្ធចនឹងត្រូវហានជម្រះឲ្យសុភាព។ ដានីយ៍លែ 8:14។

ដប់ពីរខែក្រោយមក ក្នុងជំពូកដល់នៃគម្ពីរដានីយ៍លែ យូលាភាសាហាប៊ើ «លុដាច និង
ព្រឹក» គ្រូហានបកប្រែដូចដល់វាតែងតែត្រូវហានបកប្រែជានិច្ច;
ប៉ុន្តែក្នុងខនីមួយៗសរសេរស្នូលកណ្តាល និងជាមូលដ្ឋាននៃអាដាមនៃទីសាសនា
យូលានោះគ្រូហានបកប្រែយ៉ាងសាមញ្ញថា «ថ្មលើ» ប៉ុណ្ណោះ។

គេឆ្លើយទុកឲ្យអ្នកនាំឲ្យអ្នកបកប្រែព្រះគម្ពីរ King James
ធុរៈវិធីមានការផ្សព្វផ្សាយគ្នាយ៉ាងច្បាស់បែបនេះ?
ពួកគេហោសបកប្រែឃ្លាឈ្មោះនេះនៅក្នុងខនីមុខប្រាំមួយ
សរុបតាមការបកប្រែប្រាស់ផ្សេងទៀតទាំងអស់នៃឃ្លានេះនៅក្នុងព្រះគម្ពីរទាំងមូល។
ប៉ុន្តែ ដប់ពីរខនីមុខប្រាំមួយ គឺនៅក្នុងខនីដប់បួន ភាពជាមនុស្សសរុបពួកគេ
នដាក់ការបង្ខំកែសម្រួលលើចម្លើយចំពោះសំណួរខនីដប់បី។
ហើយសំណួរខនីដប់បី នោះរួមមានពាក្យគម្ពីរ (យញ្ញបូជា)
ដដែលមិនត្រូវបន្តមេចូលទៅក្នុងព្រះគម្ពីរ។ ព្រះជាម្ចាស់មានព្រះហឫទ័យឲ្យខនីដប់បួន
លេចចេញយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ និងដោយលក្ខខណៈខុសប្លែកពីគេយ៉ាងច្បាស់។
ក្នុងការធុរៈវិធីដូចនេះ ទ្រង់ក៏មានកំណត់សម្គាល់ផងដែរ
នូវអ្វីដែលកាប្រៀលត្រូវបានបង្កើតឲ្យធុរៈវិធីដានីយ៍លែយល់។

នៅក្នុងខនីដប់ប្រាំមួយ
ព្រះយេស៊ូវបានបញ្ជាក់ពីរយ៉ាងឲ្យធុរៈវិធីដានីយ៍លែយល់អំពីនិមិត្ត mar'eh
នោះបីជាដានីយ៍លែកំពុងស្រងែរកដើមបីយល់អំពីនិមិត្ត châzôn
នៃប្រវត្តិសាស្ត្រព្យាករណ៍ក៏ដោយ។ ខនីមុខប្រាំមួយចង់ថា «និមិត្តអំពីលុះ
និងព្រឹកដដែលត្រូវបានប្រាប់» គឺ «ពិត»។ និមិត្ត châzôn គឺជាការ «យឺតយ៉ាវ»
ប៉ុន្តែនិមិត្ត mar'eh ត្រូវបាន «ប្រាប់» ព្រោះវាត្រូវបាននិយាយចេញ។
វាត្រូវបាននិយាយចេញនៅក្នុងខនីដប់បួន នៅពេលដែលប៉ាលម៉ូនីបាននិយាយថា
«ដល់ពីរពាន់បីយល់ និងព្រឹក; បន្ទាប់មកទីបីសុទ្ធនឹងត្រូវបានដក»។
ខនីមុខប្រាំមួយ ប្រើពាក្យថា «លុះ និងព្រឹក»
ដោយកំណត់អត្ថបញ្ញាណវាថាជានិមិត្តដដែលត្រូវបាន «និយាយចេញ»
ដើម្បីបង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាងនិមិត្តទាំងពីរនៅក្នុងដានីយ៍លែដំណាក់កាល។
និមិត្តអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រព្យាករណ៍ ដដែលដានីយ៍លែបាន «យឺតយ៉ាវ»
ហើយដដែលដានីយ៍លែប្រែប្រួលយល់ នោះខុសពីនិមិត្តដដែលត្រូវបាន «និយាយចេញ»
ដដែលដានីយ៍លែបាន «ឮ»។ សំខាន់ជាងនេះទៅទៀត និមិត្តដដែលដានីយ៍លែបាន «ឮ»
នោះហើយជានិមិត្តដដែលកាប្រៀលត្រូវធុរៈវិធីដានីយ៍លែយល់។

មនុស្សជាតិដែលបានចូលរួមក្នុងការបង្កើតព្រះគម្ពីរបរិសុទ្ធ បានកត់ត្រាពាក្យ
«និមិត្ត» ដប់ដងនៅក្នុងដានីយ៍លែ ជំពូក ៨ ហើយដោយធុរៈវិធីដូចនេះ
វាបានលាក់បាំងការបង្ខំកែរវាងនិមិត្តមួយដដែលត្រូវបាន «យឺតយ៉ាវ»
និងនិមិត្តមួយទៀតដដែលត្រូវបាន «ឮ»។ ដោយធុរៈវិធីដូចនេះ
វាបានបំបាំងការសង្កេតឆ្គងនៃបញ្ជាក់ថា
ព្រះគ្រីស្ទមានព្រះបំណងឲ្យដានីយ៍លែយល់អំពីនិមិត្តដដែលគាត់បាន «ឮ»
លើសពីការយល់អំពីនិមិត្តដដែលគាត់បាន «យឺតយ៉ាវ»។ ឥឡូវនេះ
យើងអាចពិចារណាអំពីអ្វីដែលកាប្រៀលត្រូវធុរៈវិធី
ដើម្បីបំពេញភារកិច្ចដដែលបានប្រគល់ឲ្យគាត់។

ដូចនេះ គាត់ក៏មកជិតក្នុងដៃដដែលខ្សែយ ហើយកាលដដែលគាត់មកដល់
ខ្សែក៏ភ័យខ្លាច ហើយដួលផ្ទុកបំប្លែង។ ប៉ុន្តែគាត់មានពាក្យមកកាន់ខ្សែថា៖
«ឱក្ខនមនុស្សអើយ ចូរយល់ចុះ ដុំថ្មនិមិត្តនេះសម្រាប់គ្រប់គ្នាបំប្លែង»។
ខណៈដដែលគាត់កំពុងនិយាយជាមួយខ្សែ នោះខ្សែក៏សន្ទូលបំប្លែងផ្ទុកបំប្លែងទៅវិញ
ប៉ុន្តែគាត់បានប៉ះខ្សែ ហើយលើកឲ្យខ្សែយករត់ឡើងវិញ។ ហើយគាត់មានពាក្យថា៖
«មើល»

យើងនឹងឲ្យឯងដឹងនូវអ្វីដែលនឹងកើតមាននៅចុងក្រោយនៃសេចក្តីក្រោធនៃ
ឧបិកថាបញ្ចប់នឹងមកដល់នៅពេលដែលមានកំណត់ទុក។ ដានីយ៍លេខ 8:17-19។

ឥឡូវនេះ កាប៊ីរីយ៉ែលចាប់ផ្តើមកិច្ចការរបស់ខ្លួន
ក្នុងការផ្សព្វផ្សាយដានីយ៍លេខដ៏ល្អបំផុតនៃប្រជាជន និងព្រឹក្សាពិរពាសប៊ីរយ
ដែលជាសេចក្តីពិត។ ជាមុនដំបូង គាត់ប្រាប់ដល់គាត់ថា និមិត្តអំពីបុរសគុតិសាស្ត្រទំនាយ
គឺនិមិត្ត chazôn នោះ នឹងស្ថិតនៅក្នុង «ពេលវេលានៃបញ្ចប់»។ បន្ទាប់មក
ខណៈដែលដានីយ៍លេខស្ថិតនៅក្នុងដំណាក់កាលទំនាយ កាប៊ីរីយ៉ែលមានប្រែដានីយ៍លេខ
ហើយឲ្យគាត់ឈរក្នុងឡើងវិញ។ គាត់ប្រាប់គាត់ថា «ឧត្តមនឹងផ្សព្វផ្សាយអនុកម្ម»។

នោះគឺជាអ្វីដែល ប៉ាល់ម៉ូនី (ព្រះគ្រីស្ទ) មានប្រាប់កាប៊ីរីយ៉ែលឲ្យផ្សព្វផ្សាយ
នៅពេលដែលទ្រង់មានព្រះបន្ទូលថា «កាប៊ីរីយ៉ែល ចូរឲ្យបុរសនេះយល់និមិត្ត mar'eh
អំពីលុះដាច់ និងព្រឹក្សា»។ កាប៊ីរីយ៉ែលមានប្រសាសន៍ថា លោកនឹងផ្សព្វផ្សាយដានីយ៍លេខ
«ដឹងនូវអ្វីដែលនឹងកើតមាននៅចុងបំផុតនៃសេចក្តីក្រោធនៃ»។ នោះហើយ!
នៅទីនោះមាន «បុរសពីរដង» នៃ លើវីនីយ ជំពូក ២៦!
វាគួរឲ្យមានលាក់បាំងដោយបច្ចេកទេសទំនាយនោះឯង
ដែលកាប៊ីរីយ៉ែលមានដឹកនាំពួកហោរាឲ្យផ្សព្វផ្សាយបន្ទាប់ដល់ជាញឹកញាប់
និងប្រើប្រាស់នៅក្នុងសំណួររបស់ពួកគេ! បច្ចេកទេសនោះគឺ «បន្ទាប់លើបន្ទាប់
នៅទីនេះបន្តិច ហើយនៅទីនោះបន្តិច»។

នៅក្នុងសៀវភៅ “Thoughts on Daniel and the Revelation” របស់ Uriah Smith
(ដែលអាជ្ញាធរទីសាសនាអស់ ហើយសូមប្រើតម្លៃអនុកម្មនៃខាងរបស់ពួកគេ ក៏គួរតែស្គាល់ផងដែរ)
Smith មានអធិប្បាយអំពីខ្លឹមសារបុរាណ ដល់ខ្លឹមសារបុរាណ នៃដានីយ៍លេខ ជំពូកទីប្រាំបី៖

«ដោយសេចក្តីថ្កុលថ្កងការណ៍ទូទៅមួយថា នៅពេលដែលមានកំណត់
នោះបញ្ចប់នឹងមកដល់ ហើយថា ទ្រង់នឹងផ្សព្វផ្សាយគាត់ដឹងនូវអ្វីដែលនឹងកើត
មាននៅចុងបំផុតនៃសេចក្តីព្រះពិរោធនៃ
នោះគាត់ចូលទៅក្នុងការបកស្រាយនៃនិមិត្ត។
សេចក្តីព្រះពិរោធគួរតែយល់ថាគួរបដិសន្ធិបំប្លែងពេលវេលា។ តើពេលណា?
ព្រះមានបន្ទូលប្រាប់បុរសគុតិសាស្ត្ររបស់ទ្រង់ គឺអ៊ីស្រាអែល ថា
ទ្រង់នឹងចាក់ទម្រង់សេចក្តីព្រះពិរោធរបស់ទ្រង់មកលើពួកគេ
ដោយព្រោះអំពើទុច្ចរិតរបស់ពួកគេ; ហើយដោយដូច្នេះ
ទ្រង់មានប្រទានសេចក្តីបង្កគាប់ទាក់ទងនឹង
«មេដឹកនាំអាក្រក់ដ៏មិនបរិសុទ្ធនៃអ៊ីស្រាអែល» ថា៖ «ចូរដកម្នាក់រួចចេញ
ហើយដោះមកដេញ... យើងនឹងបំផ្លាញ បំផ្លាញ បំផ្លាញវា;
ហើយវានឹងលង់មានទៀត រហូតដល់ព្រះអង្គគង់លើសិទ្ធិជ័យវិញមានយាងមក;
ហើយយើងនឹងប្រគល់វាដល់ព្រះអង្គគង់នោះ»។ អសេគោល 21:25-27, 31.»

«នេះជារយៈពេលនៃសេចក្តីកំហឹងរបស់ព្រះបុរាណនឹងរាស្ត្រសព្វញ្ញរបស់ទ្រង់;
ជារយៈពេលនៃទិសកុការៈ និងពួកទ័ពគួរឲ្យមានជាន់ឈូករោមជើង។
ម្នាក់អធិប្បាយគួរឲ្យមានដកចេញ ហើយមកដកគួរឲ្យមានយកចេញ
នៅពេលអ៊ីស្រាអែលគួរឲ្យមានដាក់ឲ្យស្ថិតក្រោមអាណាចក្រហាប៊ីឡូន។
វាគួរឲ្យមានផ្ដល់ដល់មុនដទៀតដោយពួកមេដឹកនាំ និងព្រះសាសនា មុនដទៀតដោយពួកក្រិក
មុនដទៀតដោយពួកក្រិក សុរាសាមពាក្យដែលព្យាយាមវិវាទនិយាយឡើងវិញបីដង។
បន្ទាប់មក ពួកយូដា ដោយមានបដិសេធព្រះគ្រីស្ទ

មិនយូរប៉ុន្មានក៏ត្រូវបានបំបែកខ្ចាត់ខ្ចាយទៅលើផ្ទៃដីនៃទាំងមូល;
ហើយអ្វីស្អាតអំពីខាងវិញ្ញាណបានជំនួសកន្លងនៃព្រះពង្សសត្វសាច់ឈាម;
ប៉ុន្តែត្រួតត្រាស្មើគ្នានៅក្នុងអំណាចនៃដី ហើយនឹងស្ថិតនៅក្នុងរូបរាងដល់បុគ្គលិក
របស់ដ្បិតត្រូវបានស្ថាបនាឡើងវិញ,—រូបរាងដល់ព្រះអង្គគង់លើអូសកសុនដ៏មរតកគ្រឹម
ត្រូវរបស់បុគ្គលិកនោះ គឺព្រះមេស៊ី ព្រះអង្គគង់លើស្ថានសួគ៌ មកដល់
ហើយនៃពេលនោះ វានឹងត្រូវប្រទានដល់ព្រះអង្គគ។ នៅពេលនោះ
សេចក្តីកំហឹងនោះនឹងបានបញ្ចប់។
អ្វីដែលនឹងកើតឡើងនៃចុងបំផុតនៃរយៈពេលនេះ
ត្រូវនេះទេវតានិងបុរាណដ៏យ៉ាងនឹង»។ Uriah Smith, Daniel and the Revelation,
201, 202.

«សេចក្តីព្រះពិរោធ» ដល់ Smith កំពុងកំណត់សម្គាល់នោះ
បានចាប់ផ្តើមនៃពេលវេលាសេ ត្រូវបានពួកអស្សីរីនាំទៅក្នុងហាប៊ីឡូន នៅឆ្នាំ 677
មុន គ.ស. ជាអកុសល Smith បានយកការផ្តល់រំលឹកដល់គោ នៅឆ្នាំ 586 មុន គ.ស.
ហើយកំណត់ហេតុនោះថាជាចំណុចចាប់ផ្តើមនៃរយៈពេលនៃ «សេចក្តីព្រះពិរោធ»
ក្នុងខន្តីបំប៉ន។ Smith មិនបានពិចារណាឡើយថា
អ្វីទៅជានិយមនៃពាក្យនេះនោះចង់ថា «ទីបញ្ចប់ចុងក្រោយនៃសេចក្តីព្រះពិរោធ»។
គាត់ចាត់ទុកវាថា «សេចក្តីព្រះពិរោធ» ប៉ុណ្ណោះ ទោះបីជាបើមាន
«ទីបញ្ចប់ចុងក្រោយ» នៃសេចក្តីព្រះពិរោធក៏ដោយ រយៈពេលយូរណាស់ និងត្រូវបាន
ទាមទារថា យ៉ាងហោចណាស់ក៏ត្រូវមាន «ទីបញ្ចប់ដំបូង» នៃសេចក្តីព្រះពិរោធដែ។ Smith
បានដឹងថា រយៈពេលជាប់ជាល្អលើចិត្តសិបឆ្នាំ
បានចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងការវាយប្រហារលើកទីមួយរបស់នប្បិកុនសោ ទាស់នឹងយូហ្គោគីម
នៅឆ្នាំ 606 មុន គ.ស.
ប៉ុន្តែតែត្រូវបានសម្រេចកំណត់ចំណុចចាប់ផ្តើមនៃរយៈពេលនៃសេចក្តីព្រះពិរោធថា
ជាការវាយប្រហារលើកទីបីរបស់នប្បិកុនសោ ដល់បានប្រព្រឹត្តទៅទាស់នឹងសេដ្ឋកិច្ច
ស្ថិតចេញដាច់ក្រោយ។

«ទោះបីយើងមានកំណត់ហេតុលម្អិតជាងនេះអំពីជីវិតដំបូងរបស់គាត់ [ដានីយ៉ែល]
ជាងដល់បានកត់ត្រាទុកអំពីហោរាណាផ្សេងទៀតក៏ដោយ ក៏កំណត់
និងពូជពង្សរបស់គាត់ត្រូវបានទុកឱ្យស្ថិតក្នុងភាពអព្យាក្រឹតទាំងស្រុង
ដោយលើកលែងតែថា គាត់ជាពូជសាសន៍រាជវង្ស បុរាណជាមកពីព្រះវង្សដ៏ដ្ឋាន
ដល់នៃពេលនោះបានក្លាយជាជនយ៉ាងណាស់។ គាត់លេចមកជាលើកដំបូង
ក្នុងនាមជាម្ចាស់ក្នុងចំណោមល្អលើជនជន្នាក់ខ្ពស់នៃយូដា
នៅក្នុងឆ្នាំទីមួយនៃជួរកាលនប្បិកុនសោ ជាស្ថិតចេញហាប៊ីឡូន
នៅពេលចាប់ផ្តើមនៃការដាច់រំលឹកលើរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំ គ.ស.ម. 606។
នៅពេលនោះ យូហ្គោគីម និង ហាហ្គុក នៅតែកំពុងប្រកាសទំនាយរបស់ខ្លួន។
អសេគោលបានចាប់ផ្តើមក្នុងមហាបន្ទាប់ពីនោះ ហើយបន្តតិចក្រោយមក គឺអូហ្គោគី;
ប៉ុន្តែតែហោរាទាំងពីរនេះបានបញ្ចប់កិច្ចការរបស់ខ្លួនជាជនជន្នាក់
មុនចុងបញ្ចប់នៃអំណត់ដ៏រឹង និងរុងរឿងរបស់ដានីយ៉ែល។
មានតែហោរាប្តីប៉ុណ្ណោះដែលបានបន្តបន្ទាប់ពីគាត់ គឺហាកាយ និង សាការី
ដែលបានបំពេញមុខងារហោរាក្នុងរយៈពេលខ្លីមួយក្នុងពេលដំណាលគ្នា គ.ស.ម. 520–518
ហើយម៉ាឡាគី ជាហោរាចុងក្រោយនៃត្រីមូលសញ្ញាចាស់
ដែលបានរៀងក្នុងរយៈពេលខ្លីមួយ បុរាណ គ.ស.ម. 397»។ Uriah Smith, Daniel and
the Revelation, 19.

សូមធិបតីកំណត់អត្តសញ្ញាណ "សចេកុតិករោធ"

នៃក្នុងខន្តីបំប៉នប្រធានគម្រោងជាងរយៈពេលមួយ។

គាត់បានកំណត់អត្តសញ្ញាណរយៈពេលនោះបានគម្រោងជាងការជាន់ឈ្នួលទីបរិសុទ្ធ

និងពួកពលបរិវារ សុរាបតាម ដានីយ៍លៃ ជំពូក ៨ ខន្តី១៣

ហើយគាត់ក៏បានកំណត់អត្តសញ្ញាណចំណុចបញ្ចប់បានគម្រោងជាងថ្ងៃ ២២ ខែ តុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤។

សូមធិ គម្រោងផ្ទៃក្នុងខ្មែរប៉ុណ្ណោះ ប៉ុន្តែបន្តខកខានសចេកុតិក

ដោយធុរៈអីវិធីដែលជាលក្ខខណៈសម្រាប់នៃការអនុវត្តទំនាយរបស់គាត់។

គាត់បានអនុញ្ញាតឲ្យបុរសគុតិសាស្ត្រដឹកនាំការបកស្រាយព្រះបន្ទូលទំនាយរបស់គាត់

ជំនួសឲ្យអនុញ្ញាតឲ្យព្រះបន្ទូលទំនាយដឹកនាំការយល់ដឹងរបស់គាត់អំពីបុរសគុតិសាស្ត្រ។

បុរសនិប្បិយនឹងអនុញ្ញាតឲ្យព្រះគម្ពីរកំណត់បុរសគុតិសាស្ត្រទំនាយ

នោះយើងនឹងមានព័ត៌មានគម្រោងសម្រាប់ចូលទៅសិក្សាបុរសគុតិសាស្ត្រ។

ព្រះគម្ពីរបង្កើនថា មនុស្សស្រស់ស្អាតអរិយធម៌ដោយអរិ

នោះគាត់ក៏ជាអ្នកបម្រើរបស់អរិយធម៌នោះដែរ។

ខណៈដែលពួកគេសន្យាផ្តល់សេវាដល់អ្នកទាំងនោះ

ពួកគេខ្សោយឯងវិញជាហេតុបម្រើនៃសចេកុតិករណ៍

ដូចជាមនុស្សស្រស់ស្អាតនាំឲ្យជាប់ជាទាសករដោយអរិ

នោះគេក៏ស្មើគ្នានៅក្នុងរោងចក្ររបស់អរិយធម៌នោះដែរ។ ២ ពាក្យស ២:១៩

ម៉ាណាសក្សីបាននាំទៅជាឈ្មួញនៃហាប៊ីឡូន ក្នុងឆ្នាំ 677 មុនគ្រិស្តសករាជ។

នោះទើបនោះឯង យូដាក្សីបានរាយឈ្មោះ ហើយក្សីបាននាំចូលទៅក្នុងភាពជាប់បង្គាប់។

នេះជាចំណុចចាប់ផ្តើមដំបូងនៃក្សីបានតំណាងនៃលទ្ធិការងារទាំងឆ្នាំ 1843 និង 1850

ដែលបងស៊ីវីលក៏ទទួលស្គាល់ថាគម្រោង។ សូមធិចាប់ផ្តើមការជាន់ឈ្នួលនៃក្នុងដានីយ៍លៃ

ជំពូក ៨ ខ ១៣ ជាមួយនឹងសង្គេត សុដចេកុតិករោធន៍យូដា។

សង្គេតគឺជាចុងបញ្ចប់នៃការជំនុំជម្រះដោយបន្តបន្ទាប់

មិនមែនជាការចាប់ផ្តើមឡើយ។ បងស៊ីវីលក៏កំណត់អត្តសញ្ញាណថា

ការក្សីនាំជាឈ្មួញរបស់ម៉ាណាសទៅហាប៊ីឡូន គឺជា "បុរសកក់"

មួយនៃអីវិធីនិងមកដល់ "បុរសកក់" មួយគឺជាការបង្កបុរសកក់មុន

ហើយជាសញ្ញាសម្គាល់ការចាប់ផ្តើមនៃការទិញមួយ

ដែលមានការបង្កបុរសកក់ផ្សេងទៀតតាមមកបន្តទៀត។

«ព្រះយាយទាំងឡាយបានបន្តសចេកុតិករមាន

និងសចេកុតិករមានរបស់ខ្លួនដោយសូមនោះក្នុង; ដោយឥតភ័យខ្លាច

ពួកគេបាននិយាយទៅកាន់ម៉ាណាស និងបុរសជនរបស់ខ្លួន;

ប៉ុន្តែស្រាវជ្រាវនោះក្សីបានមើលងាយ; យូដាដែលបែងចែកមិនព្រមស្តាប់ឡើយ។

ជាសញ្ញាបញ្ជាក់ជាមុនអំពីអីវិធីនិងកិច្ចការដល់បុរសជន

បរិស្ថានជាពួកគេនៃតំបន់ចម្រើនមិនប្រើប្រាស់ នោះព្រះអម្ចាស់បានអនុញ្ញាតឲ្យសុ

តចេកុតិកររបស់ពួកគេចាប់ខ្លួនដោយកងទ័ពអាស៊ីរីមួយក្រុម ដែលបាន "ដាក់ច្បាប់គាត់

ហើយនាំគាត់ទៅហាប៊ីឡូន" ដែលជាជនជាតិបណ្តោះអាសន្នរបស់ពួកគេ។

ទុក្ខខវេទនានេះបានផ្តើមស្តីពីការរកការយល់ដឹងវិញ;

"គាត់បានអង្វរសូមដល់ព្រះយាយហៅជាព្រះរបស់គាត់

ហើយបន្តទាបខ្លួនយ៉ាងខ្លាំងនៃចំពោះព្រះនៃបុរសរបស់គាត់

ហើយមានអធិស្ឋានដល់ទ្រង់៖ ហើយទ្រង់មានសុភាពតាមសចេកុតិអង្គរបស់គាត់
ហើយមានព្រាហ្មកុយទូលសូមរបស់គាត់ ហើយនាំគាត់ត្រឡប់មកក្នុងយូសាឡីមវិញ
ចូលក្នុងរាជ្យរបស់គាត់។ នោះម៉ាន៉ាសហោនដឹងថា ព្រះយេស៊ូវ ទ្រង់ជាព្រះពិតមែន។” ២
រហុសគូរ ៣៣:១១-១៣។ ប៉ុន្តែការប្រព្រឹត្តនេះ
ទោះបីគួរឱ្យកត់សម្គាល់យ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មានមកយឺតពេលពេកក្នុងការសង្កេត
នៃគំនិតនោះពីឥទ្ធិពលបំផុសឱ្យនាំជាច្រើននៃការប្រព្រឹត្តអំពើថ្មោលបង្កគំរាមបំពាន។
មនុស្សជាច្រើនបានដំបាប់ ហើយដួលចុះ
ដោយមិនអាចក្រវ៉ាក់ឡើងវិញទៀតឡើយ»។ ព្យាករី និងសុតចេ, 382។

ម៉ាណាសហោនសម្គាល់នូវ «ប្រាក់កក់» ដែលបានចាប់ផ្តើម «បណ្តាសា» នៃ «ប្រាំពីរដង»
ដែលជា «សចេកុតិកំហឹង» ចុងក្រោយ ពីព្រោះ «សចេកុតិកំហឹង»
ដំបូងបានចាប់ផ្តើមរួចហើយ
នៅពេលនគរខាងជើងត្រូវបាននាំទៅជាឈ្មួញនៃឆ្នាំ 723 មុន គ.ស. បន្ទាប់មក
នៅពេលយេរូសាឡឹមត្រូវបានផ្តួលរំលំ នៅពេលដែលដានីយ៉ែត្រូវបាននាំទៅជាឈ្មួញ
ការជាប់ជាឈ្មួញរយៈពេលចិត្តសិបឆ្នាំដែលយេរូសាឡឹមបានកំណត់ បានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ
606 មុន គ.ស. សុតចេពីរអង្គបន្ទាប់ពីយេរូសាឡឹម ក្នុងយូសាឡីមត្រូវបានបំផុសឱ្យ
ហើយសុតចេយូដាអង្គចុងក្រោយ គឺសេដេគោ
បានទតឃើញកូនបុរសរបស់ទ្រង់ត្រូវបានសម្លាប់នៅចំពោះមុខទ្រង់
បន្ទាប់មកព្រះនគររបស់ទ្រង់ត្រូវបានខ្ទរចេញ
ហើយទ្រង់ត្រូវបាននាំទៅជាឈ្មួញនៃហាប៊ីឡូន។

សូមឆ្ងល់កំណត់ឱ្យការជំនុំជម្រះដ៏ធំដ៏ដាច់ទាំងមូលទៅលើសេដេគោ
ហើយមានប្រព្រឹត្តិការជំនុំជម្រះរបស់សេដេគោជាបទគម្ពីរសម្រាប់បញ្ជាក់សន្តិសុខរបស់គាត់។
ការជំនុំជម្រះរបស់សេដេគោ ដែលជា «មុចាស់អង្គមុចាស់អាក្រក់ និងអសុចរិត» នោះ
បានបញ្ជាក់ថា
មកុដរបស់យូដាត្រូវបានដកចេញរហូតដល់ព្រះគ្រីស្ទយាងមកបង្កកើតនគរមួយ។
សូមឆ្ងល់និយាយថា «ពួកគេស្មើគ្នានៅក្រោមអំណាចរបស់អំណាចផែនដី ហើយនឹងស្មើគ្នា
នៅដូចនោះរហូតដល់បុរសដ៏ក្រហមដ៏ត្រូវបានបង្កកើតឡើងវិញ,—រហូតដល់ព្រះអង្គដ៏
លាភព្រះរាជទាយាទស្របច្បាប់របស់បុរសដ៏ក្រហមនោះ គឺព្រះមេស៊ី
ព្រះអង្គមុចាស់នៃសេនុតិភាព យាងមក ហើយនៅពេលនោះ
វានឹងត្រូវប្រគល់ដល់ព្រះអង្គ»។ នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844 ដោយការបំពេញតាម
ដានីយ៉ែល ជំពូក 7 ខទី 13 និង 14 ព្រះគ្រីស្ទ ដែលត្រូវបានកំណត់ថាជាព្រះរាជបុត្រនៃមនុស្ស
បានយាងមកនៅចំពោះព្រះវរបិតា ដើម្បីទទួលនគរមួយ។

ឧត្តរបានឃើញក្នុងនិមិត្តពេលយប់ ហើយមើលចុះ
មានមន្ទាក់ដូចជាព្រះរាជបុត្រមនុស្សមកជាមួយពពកនៃស្រែចានស្អាត
ហើយទ្រង់មានមកដល់ព្រះដ៏ចំណាស់នៃថ្ងៃទាំងឡាយ
ហើយគេបាននាំទ្រង់ចូលមកជិតនៅចំពោះព្រះអង្គ។ ហើយអំណាចគ្រប់គ្រង សិរីល្អ
និងនគរមួយ ត្រូវបានប្រទានដល់ទ្រង់ ដើម្បីបិទគ្រប់ទាំងបុរាណសាសនា
និងភាសាទាំងឡាយ បម្រើទ្រង់។ អំណាចគ្រប់គ្រងរបស់ទ្រង់
ជាអំណាចគ្រប់គ្រងដ៏អស់កល្បជានិច្ច ដែលមិននឹងផុតហត់ទៅឡើយ
ហើយនគររបស់ទ្រង់ ជានគរដែលមិននឹងត្រូវបំផុសឡើយ។ ដានីយ៉ែល ៧:១៣, ១៤។

លោកស្រី White បញ្ជាក់ថា ដានីយ៍លែ ជំពូក ៧ ខទី ១៣ និង ១៤
បានសម្រេចបញ្ជូនទៅថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤។

«ការយាងមករបស់ព្រះគ្រីស្ទ ក្នុងនាមជាមហាបូជាចារុយរបស់យើង
ទៅកាន់ទីបរិសុទ្ធបំផុត សម្រាប់ការសម្ភាសនាទីបរិសុទ្ធ
ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុង ដានីយ៍លែ ៨:១៤;
ការយាងមករបស់ព្រះរាជបុត្រនៃមែនុស្ស ទៅកាន់ព្រះដ៏ចាស់ជរា
ដូចដែលបានបង្ហាញនៅក្នុង ដានីយ៍លែ ៧:១៣; ហើយការយាងមករបស់ព្រះអម្ចាស់
ទៅកាន់ព្រះវិហាររបស់ទ្រង់ ដូចដែលម៉ាឡាគីបានទាយទុកជាមុន
នោះសុទ្ធតែជាការពិពណ៌នាអំពីព្រឹត្តិការណ៍តម្លៃដូចគ្នា;
ហើយនេះគឺជាការកំណត់ច្បាស់នៃ ដោយការយាងមករបស់កូនកំលោះ
ទៅកាន់ពិធីអាពាហ៍ពិពាហ៍ ដូចដែលព្រះគ្រីស្ទបានពិពណ៌នា
នៅក្នុងរបៀបប្រៀបប្រដូចអំពីសុភ័យពុទ្ធវិទ្យាទាំងដប់ ក្នុង ម៉ាថាយ ២៥»។ The Great
Controversy, 426.

សូម្បីតែ មិនមានដោះស្រាយជាក់លាក់នៃ «ចុងបំផុតនៃសេចក្តីព្រះពិរោធ» នោះឡើយ។
គាត់បានជៀសវាងគោលការណ៍ព្រះគម្ភីរ ដែលបញ្ជាក់ថា
យូដាក្សត្របានយកឈ្មោះនៅក្នុងសម័យមនុស្ស ហើយថា
ការជាប់ជាឈ្មោះដែលបានចាប់ផ្តើមមុនសម័យសង្គេត ពីរសតវត្សរ៍នោះ
ក៏កំណត់ឲ្យការពិតថា យូដាបានស្ថិតនៅក្នុងរោងចក្ររបស់ហាប៊ីឡូន្ទូចហើយ
មុនពេលសង្គេតប្រទេសនាបស់ខ្លួន។
ទោះបីជាមានការលុបចោលយ៉ាងច្បាស់លាស់ទាំងនេះក៏ដោយ គាត់នៅតែហ៊ានថ្លែងថា «
នេះទើបនេះគឺជារយៈពេលនៃសេចក្តីព្រះពិរោធរបស់ព្រះបុរាណនឹងប្រជាជននៃមុតនុដមតេ
រីបស់ទ្រង់; ជារយៈពេលនៃទីបរិសុទ្ធ និងពួកពលក្សត្របានដាក់ឈ្មោះលើក្រោមជើង»។ ដូច្នេះ
គាត់បានភ្ជាប់ដោយផ្ទាល់ «រយៈពេលនៃសេចក្តីព្រះពិរោធរបស់ព្រះ»
ជាមួយនឹងដានីយ៍លែ ជំពូក ៨ និងសំណួរ «ដល់ពេលណា» នៅខទី ១៣។ ចម្លើយនៅខទី ១៤
គឺរហូតដល់ថ្ងៃទី ២២ ខែតុលា ឆ្នាំ ១៨៤៤។

ការបកស្រាយច្បាស់លាស់ទៅក្នុងភាពជាទាសករនៅហាប៊ីឡូន
គឺជាបុរេវត្តមានស្រដៀងគ្នាដែលបានប្រព្រឹត្តទៅជាបន្តបន្ទាប់
ដោយចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 677 មុន គ.ស. ហើយបន្តរហូតដល់ឆ្នាំ 1844។
រយៈពេលនោះសូម្បីតែពីរពាន់ប្រាំមួយមុនឆ្នាំ ដល់ជាការពិតណាស់គឺជា «បុរាណវិទ្យា»
នៃមុតនុដមតេ ជំពូក 26។ ការបញ្ចប់នៃរយៈពេលនោះនៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា ឆ្នាំ 1844
បានផុតលំដាប់ដានីយ៍លែនូវសាក្សីទីពីរសម្រាប់ «និមិត្ត mar'eh» អំពីលុះដាច់ និង ព្រឹក
ពីរពាន់បីរយ។

ការប្រៀបធៀបបានបង្ហាញឲ្យឃើញដានីយ៍លែយល់អំពីនិមិត្តនោះ ហើយអ្វីដែលការប្រ
ៀបធៀបបានផ្តើមផុតសាក្សីទីពីរមួយដល់កាលបរិច្ឆេទបញ្ចប់នៅថ្ងៃទី 22 ខែតុលា
ឆ្នាំ 1844។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ គាត់បានផុតសាក្សីទីពីរមួយ ដើម្បីបញ្ជាក់កាលបរិ
ច្ឆេទនៃការបញ្ជូនមុនរបស់ទំនាយអំពីពេលវេលាទាំងពីរនោះប៉ុណ្ណោះទេ
ប៉ុន្តែដូចដែលសូម្បីតែបានចង្អុលបង្ហាញយ៉ាងគួរឱ្យកត់
កំឡុងពេលដល់ទាក់ទងនឹងសាក្សីទីពីរចំពោះឆ្នាំ 1844 នោះ
ត្រូវបានកំណត់អត្តសញ្ញាណនៅក្នុងខទីដប់បីថា ជារយៈពេលនៃទីសក្ការៈ
និងពេលវេលាត្រូវបានដាក់ឈ្មោះលើក្រោមជើង។ សំណួរនៅក្នុងខទីដប់បីគឺ៖

«និមិត្តអំពីយញ្ញបូជាបុរាណថ្មី និងការរំលងបំពានដល់បង្កកឲ្យសង្គមរៀប
នោះនឹងមានដល់ពេលណា ដើម្បីបុរាណទាំងទីសក្ការៈ
និងពលបរិវារឲ្យរក្សាបានជាឈ្មោះល្អក្រោយជំងឺ?» រយៈពេលនោះគឺជា «បុរាណវិទ្យា»
នៃលើកន័យ ជំពូកមុនបុរាណ។

អ្វីដែល Smith មិនបានឃើញ ឬក៏បានជឿសាងមិនកំណត់សម្គាល់ នោះគឺថា
«សេចក្តីពុះពិរោធ» នៅខាងបុរាណ គឺជា «ទីបញ្ចប់ចុងក្រោយ»
នៃសេចក្តីពុះពិរោធនោះ។ បុរាណវិទ្យាមាន «ចុងក្រោយ» នោះក៏ត្រូវតែមាន «ដំបូង»
ផងដែរ ហើយដានីយ៍ដែលបានបញ្ជាក់ថា «សេចក្តីពុះពិរោធដំបូង»
បានបញ្ចប់នៅពេលណា ក្នុងជំពូកទីដប់មួយ។
គាត់កំពុងកំណត់សម្គាល់អំពីអំណាចសម្បត្តិចេញប៉ាបដែលគ្រប់គ្រងក្នុងអំឡុងយុគដឹក
ហើយគាត់បានចូលដៃថា
អំណាចសម្បត្តិចេញប៉ាបនឹងរីកចម្រើនរហូតទាល់តែសេចក្តីពុះពិរោធបានសម្រេច
ឬបានបញ្ចប់។

ហើយសូមចងចាំនេះនឹងបុរាណវិទ្យាតាមបំណងចិត្តរបស់ខ្លួន;
ហើយគាត់នឹងលើកតម្កកើនខ្លួនឯង និងផ្ទុះឡើងខ្លួនឯងផ្ទុះឡើងជាងពុះទាំងអស់
ហើយនឹងពោលពាក្យអស្ចារ្យទាំងនេះនូវពុះទាំងអស់
ហើយនឹងមានសេចក្តីចម្រើនរហូតទាល់តែសេចក្តីពុះពិរោធបានសម្រេច;
ដុំបិតអ្វីដែលបានកំណត់ទុកនោះ នឹងត្រូវបានផ្ទុះឡើង ដានីយ៍លើ 11:36។

ខាងសាមសិបបុរាណ ត្រូវបានយល់យ៉ាងទូលំទូលាយថា ជាខ្នងសាវ័កប៉ូលបានសង្កេតឃើញ
និងវិញ្ញាណក្ខន្ធនៃបុរាណវិទ្យាដែលបានកំណត់ទុកនៅក្នុងសៀវភៅនីក។

សូមកុំឲ្យនរណាម្នាក់បញ្ជាក់អំពីអ្នករាល់គ្នាដោយវិធីណាមួយឡើយ
ដុំបិតចុងនៃនេះនឹងមិនមកទេ
លុះត្រាតែមានការផ្តល់ចេញពីជំនឿកើតមានជាមុនសិន
ហើយមនុស្សនៃអំពើហឺបនោះត្រូវបានបើកសម្រង់ គឺជាកូននៃសេចក្តីវិនាស;
ជាអ្នកក្នុងបុរាណ ហើយលើកខ្លួនឡើងលើសពីអ្វីៗទាំងអស់ដែលគេហៅថាពុះ
ឬអ្វីដែលគេថាបង្ក ដល់ចំណុចខ្លួនគេដូចជាពុះ
អង្គុយនៅក្នុងពុះវិហាររបស់ពុះ បង្កាញខ្លួនថា ខ្លួនគេជាពុះ។ ២ ថ្ងៃស្អែកនឹង
២:៣, ៤។

«មនុស្សនៃអំពើហឺប» របស់ប៉ូល ដល់ក៏ជា «កូននៃសេចក្តីវិនាស» ដែរ គឺជាអ្នកក្នុងបុរាណ
«បុរាណ ហើយលើកតម្កកើនខ្លួនឯងលើសគ្រប់អ្វីៗដែលគេហៅថា ពុះ
ឬដល់គេថាបង្ក» ហើយក៏ជាស្តេចនោះដែរ ដល់ «នឹងផ្ទុះតាមបំណងរបស់ខ្លួន;
ហើយគាត់នឹងលើកតម្កកើនខ្លួនឯង និងផ្ទុះឡើងខ្លួនឯងផ្ទុះឡើងជាងពុះទាំងអស់»។
បទគម្ពីរទាំងពីរនេះសំដៅទៅលើសម្បត្តិចេញប៉ាបនៃទីក្រុងរ៉ូម។ ដានីយ៍លើសរសេរថា
សម្បត្តិចេញប៉ាបនឹងចម្រើនឡើង ដល់មានន័យថា រុញច្រានមុខ រហូតដល់
«សេចក្តីពុះពិរោធបានសម្រេច»។ សេចក្តីពុះពិរោធនៅក្នុងខាងសាមសិបបុរាណ
នោះ «ត្រូវបានកំណត់» រួចហើយ។ ពាក្យ «កំណត់» មានន័យថា «ផ្ទុះឡើងវិញ»។

សាសនាបិតាភាពហឺប បានទទួល «រដ្ឋសាសនា» របស់ខ្លួននៅឆ្នាំ 1798
ហើយនៅពេលនោះ «សេចក្តីពុះពិរោធទីមួយ» បានសម្រេចហើយ ឬបានបញ្ចប់ចុះ។
ពាក្យ «សម្រេច» មានន័យថា បញ្ចប់ ឬឈប់។ ការបញ្ចប់នៃ «សេចក្តីពុះពិរោធ»

នៃក្រុងនុងជំពូកទីបុរាណ ខន្តីបបុរាណ បញ្ជាក់អំពីការបញ្ចប់នៃរយៈពេលនៃទិសគុការៈ
និងពួកពលក្សរមានជាន់ឈូឆ្នាំ វាមានបញ្ចប់នៃឆ្នាំ 1844 ប៉ុន្តែ
«សចកុតិព្រះពិរោធន៍មួយ» មានបញ្ចប់នៃឆ្នាំ 1798។

«សចកុតិក្រោធចុងក្រវាម» មានបញ្ចប់នៃឆ្នាំ 1844
គឺបន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរពាន់បុរាណមុនឆ្នាំ
បន្ទាប់ពីស្ថិតិម៉ាស៊ីនសេស្ត្រមានពួកអាស្រ័យនៃក្រុងហាប៊ីឡូន នៃឆ្នាំ 677 មុន
គ.ស។ «សចកុតិក្រោធន៍មួយ» មានបញ្ចប់នៃឆ្នាំ 1798
គឺបន្ទាប់ពីរយៈពេលពីរពាន់បុរាណមុនឆ្នាំ
បន្ទាប់ពីគណនាដើមនៃស្រុកអន្តរាស្ត្រមានពួកអាស្រ័យនៃក្រុងភាពជាទាសករ
នៃឆ្នាំ 723 មុន គ.ស។

មានអ្វីជាច្រើនទៀតនៃស្រុកនិយាយអំពី «បុរាណវិទ្យា»
ដែលលាក់កំហាំងនៃក្រុងព្រះគម្ពីរដានីយ៍លើ ហើយយើងនឹងលើកយកមកពិភាក្សាអំពី
រឿងនោះនៃក្រុងអត្ថបទបន្ទាប់របស់យើង។

«ចូរសរសេរនៃកាន់ទេវតានៃក្រុមជំនុំនៃឡានឌីស ដូចនេះថា ព្រះអង្គគង់លើអាម៉ែន
ជាសាស្ត្រស្រីម្នាក់ៗ និងពិតប្រាកដ ជាទ្រង់ដើមកំណើតនៃការបង្កើតរបស់ព្រះ
ទ្រង់មានព្រះបន្ទូលដូចនេះថា យើងសុគាល់អំពីរបស់ឯងថា ឯងមិនគួរជាក់
ហើយក៏មិនក្អកទេដែរ យើងប្រាថ្នាឲ្យឯងគួរជាក់ ឬក្អកទៅ ដូចនេះ
ពីព្រោះឯងក្អកទៅអ៊ីចឹង ហើយមិនគួរជាក់ ហើយក៏មិនក្អកទៅ
យើងនឹងខ្វាក់ឯងចេញពីមាត់របស់យើង។ ពីព្រោះឯងនិយាយថា
យើងមានទ្រព្យសម្បត្តិ ហើយមានចម្រើនឡើងដោយសម្បត្តិ
ហើយមិនខ្វះអ្វីទាំងអស់ឡើយ ប៉ុន្តែឯងមិនដឹងថា ឯងជាមនុស្សសេរី
គួរឲ្យអាណិត ក្រីក្រ ខ្វាក់ និងអាក្រក់ឡើយ»។

«ព្រះអម្ចាស់នៃទីនេះបង្ហាញឲ្យយើងឃើញថា
សារនៃស្រុកនៃកាន់បុរាណសុគាល់របស់ព្រះ
ដោយអ្នកបម្រើនៃទ្រង់មានហេតុមានបុរាណជន
មិនមែនជាសារនៃសេចក្តីសុខសានុត និងសុវត្ថិភាពទេ។
វាមិនមែនគ្រាន់តែជាទីស្នាក់ប៉ុណ្ណោះទេ
ប៉ុន្តែជាការអនុវត្តជាក់ស្តែងនៃគំរូបច្បាប់ទាំងអស់។ បុរាណជនរបស់ព្រះ
គួរមានតំណាងនៃក្រុងសារនៃកាន់ពួកឡានឌីស
ដោយសុច្ឆន្ទៈនៃក្រុងសុចានភាពនៃសេចក្តីសុវត្ថិភាពខាងសាច់ឈាម។
ពួកគេស្មើគ្នានៃក្រុងភាពសុខសួរ ដោយជឿថាខ្លួនឯងស្មើគ្នានៃក្រុងសភាពដ៏ខ្ពង់
ពង់ខ្ពស់នៃការសម្រេចបានខាងវិញ្ញាណ។ «ពីព្រោះអ្នកនិយាយថា ខ្ញុំជាអ្នកមាន
ហើយមានកម្រិតឡើងដោយទ្រព្យសម្បត្តិ ហើយមិនគួរការអ្វីសោះឡើយ
ប៉ុន្តែអ្នកមិនដឹងថា ខ្លួនអ្នករកទេនា គួរឲ្យអាណិត ក្រីក្រ ខ្វាក់ និងអាក្រក់»។

«តើមានការបោះបង្គោលអ្វីដែលជំនាន់នេះអាចមកលើកនឹកមនុស្សសមានទៀត
ដោយការមានទំនុកចិត្តថាខ្លួនគឺជាអ្នក ខណៈដែលពួកគេខ្ពស់ទាំងស្រុងនោះ?
សាររបស់សាស្ត្រពិត រកឃើញបុរាណសុគាល់របស់ព្រះសុច្ឆន្ទៈនៃក្រុងការបោះបង្គោលគេដ៏
គួរឲ្យសោកសាយមួយ ប៉ុន្តែស្មើគ្នានៃក្រុងការបោះបង្គោលគេនោះ។
ពួកគេមិនដឹងទេថា
សុចានភាពរបស់ពួកគេគួរឲ្យអាណិតយ៉ាងខ្លាំងនៃចំពោះព្រះនគររបស់ព្រះ។ ខណៈដ៏

លអ្នកដដែលគួរឲ្យមានចូលដៃទៅកាន់នោះកំពុងបញ្ចេញចិត្តបញ្ចេញនិរន្តរ៍ដល់ថា
ពួកគេស្មើគ្នាទៅនឹងសុខុមាលភាពខាងវិញ្ញាណដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់មួយ
សាររបស់សាក្សីពិតមានបំបែកសេចក្តីទុកចិត្តមាំមួនរបស់ពួកគេ
ដោយការប្រកាសថាសាលាទោសដ៏គួរឲ្យភ័យភ័យក្នុងអំឡុងពេលដែលសុខុមាលភាពពិតរបស់ពួកគេ
គឺជាពុទ្ធិសាសនា ភាពក្រីក្រ និងភាពរំលោភបំពាន។ សក្ខីកម្មមន្ត្រី
ដដែលមុនស្លាប់ និងគឺដឹងយ៉ាងនេះ មិនអាចជាក់ហ្មត់ឡើយ
ពីព្រោះអ្នកដដែលមានព្រះបន្ទូលគឺជាសាក្សីពិត
ហើយសក្ខីកម្មរបស់ទ្រង់ត្រូវតែត្រឹមត្រូវ»។ Testimonies, volume 3, 252.